

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: CA-8Pc/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5321202588
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lýdia Stehurová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2023:5321202588.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Lýdiou Stehurovou vo veci navrhovateľky - bývalej manželky X. M., W.. XX.XX.XXXX, XXX XX Č. XXXX, zastúpenej JUDr. Antonom Kupšom advokátom so sídlom Moyzesova 34, 022 01 Čadca, IČO: 35 675 071, proti odporcovi - bývalému manželovi U. M., W.. X.X.XXXX, I. XXX/XX, XXX XX Č., zastúpenému JUDr. Annou Mozolíkovou, advokátkou so sídlom Palárikova 1449, 022 01 Čadca, IČO: 32 249 543, v konaní o návrhu navrhovateľky na určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky takto

rozhodol:

I. Návrh **z a m i e t a .**

II. Žiadny z účastníkov **n e m á** na náhradu trov konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa návrhom, doručeným súdu elektronicky dňa 28.9.2021, domáhala určenia príspevku na výživu rozvedenej manželky od svojho bývalého manžela. Príspevok žiadala určiť vo výške 200,- €, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, od 1.9.2021. V rámci skutkových tvrdení uviedla, že počas trvania manželstva sa starala o maloleté deti, o celú domácnosť, nakoľko bývalý manžel pracoval v zahraničí, chod domácnosti zabezpečoval po finančnej stránke. Časom sa navrhovateľka začala starať aj o svoju starú matku. Za starostlivosť o ňu poberala príspevok za opatrovanie, ktorý jej však už nepatrí, nakoľko stará matka zomrela. V čase podania návrhu mala navrhovateľka iba pandemický rodičovský príspevok na deti vo výške 280,- €. Nemala príjem a mala problém nájsť si prácu, ktorá by sa dala skĺbiť so starostlivosťou o maloleté deti. V priebehu konania, i v nadväznosti na vyjadrenie bývalého manžela k návrhu, skutkové tvrdenia doplnila. Poukázala na zhoršený zdravotný stav maloletého syna U., ktorý odmietal v materskej škole stravu, na základe čoho chodievala poňho už na obed o 12.00 hod., na odporúčenie pedagógov. Vzhľadom k tomu, že maloleté dieťa je často choré, v mesiaci október 2021 jej detská lekárka odporučila, aby ho ponechala na pol roka doma. Navrhovateľka dôvodila aj zhoršením svojho zdravotného stavu, má kŕče v dolných končatinách, zväčšené varixy, na základe čoho začala opäť navštevovať cievného chirurga, ktorý jej odporučil šetriaci režim a operáciu. V spojení s tým sa jej zvýšili i náklady na lieky o ďalších 40,- € mesačne, ktoré musí až do operácie pravidelne užívať, aby sa neuvolnila krvná zrazenina, čo by mohlo mať podľa lekára vážne následky. Užíva pravidelne Detralex a Lioton gel. V ďalšom vyjadrení na čl. 194 bližšie ozrejmla, že sa lieči na chronickú venóznú insuficienciu, štádium IV, recidíva, čo potvrdila i potvrdením z kontroly zo dňa 18.1.2022. V čase uvedeného vyjadrenia absolvovala predoperačné vyšetrenia a čakala na schválenie operačného termínu. Počas konania prestala poberať pandemický rodičovský príspevok, ten jej bol vyplatený poslednýkrát v januári 2022, preto už nemá absolútne žiaden príjem. Na pojednávaní uviedla, že už v lete 2021 si hľadala prácu. Bývalý manžel jej sľúbil, že jej bude pomáhať i finančne. Keďže sa tak nestalo, podala tento návrh. Jej matka je chorá, otec pracuje, sestra žije v Žiline. Na úrade práce sa nebola evidovať, pôvodne kvôli tomu, že až do januára 2022 poberala pandemický príspevok. Naposledy bola na lekárskom ošetrení

dňa 18.1.2022. Má mať kludový režim a lekár jej má termín operácie oznámiť po odznení covidu. Je vyučená ako kuchárka - čašníčka. Zamestnala sa hneď po maturite, pracovala tri roky. Jej pravidelnými mesačnými výdavkami sú: príspevok na plyn a elektrinu 120,- €, strava 200,- €, ošatenie 20,- €, obuv 20,- €, hygiena 13,- €, drogéria 17,- €, telefón 12,- €, poisťka 40,- €, sporenie k nej 10,- €, lieky 40,- €, TV 9,- €, cesta k lekárovi 30,- €, záväzky 37,- € - mesačná splátka úveru, ktorý si brali spoločne s bývalým manželom za trvania manželstva, avšak na meno jej matky, ktorá ho spláca preto, lebo navrhovateľka nemá financie. Uviedla i nepravidelné výdavky na zubné ošetrovanie a dentálnu hygienu, ktoré po rozpočítaní predstavujú 10,- € mesačne. Spolu teda 559,50 € mesačne.

2. Bývalý manžel s návrhom navrhovateľky nesúhlasil, žiadal ho zamietnuť, dôvodiac, že nie sú naplnené hmotnoprávne predpoklady pre priznanie požadovaného príspevku. Navrhovateľku nepovažuje za neschopnú samostatne sa živiť. Nenachádza sa v nepriaznivej životnej situácii. Dosiahla stredoškolské vzdelanie s maturitou. Predtým, ako ostala s maloletými deťmi doma, pracovala ako čašníčka. Nemá dôvod tvrdiť, že jej zamestnanie by sa nedalo skĺbiť so starostlivosťou o maloleté deti, ktoré majú 8 rokov a 4 roky, pričom obe navštevujú základnú a materskú školu. Navrhovateľka dokonca s deťmi býva v rodinnom dome spoločne so svojimi rodičmi, ktorí už nepracujú a dokážu jej v prípade potreby so starostlivosťou o deti pomôcť. Nepokúsila sa s ním dohodnúť na tomto príspevku pred podaním návrhu. Potvrdil, že sa počas manželstva venovala výchove a starostlivosti o spoločné maloleté deti. Zostať doma však bolo jej rozhodnutím. Vo vzťahu k svojim pomerom uviedol, že pracuje v Nemecku ako živnostník, predmetom jeho živnosti je poskytovanie služieb v lesníctve a poľovníctve. Jeho priemerný čistý mesačný príjem je približne 1.000 - 1.200,- €. Pokiaľ navrhovateľka tvrdí príjem vyšší, tak ide o hrubú mzdu, od ktorej je potrebné odpočítať všetky náklady, ktoré mu vznikajú v súvislosti s výkonom jeho práce, a to odvody do sociálnej a zdravotnej poisťovne, pracovné pomôcky, ubytovanie a podobne. V súčasnosti vykonáva prácu ako SZČO len pre R. F.. Daňové priznanie podáva každý rok, za minulý ho ešte nepodal. Má ťažkú prácu, tiež ho všeličo na tele bolí, tak si zakupuje krémy a bežné lieky od bolesti. Svoje pravidelné mesačné výdavky špecifikoval nasledovne: 150,- € príspevok na bývanie svojej matke, s ktorou žije v spoločnej domácnosti, 200,- € na stravu, hygienu a vitamíny, 50,- € na oblečenie a obuv, telefón a internet 71,42 €, splátka v Quatro 35,40 €, v SLSP 362,46 €, sporenie 29,93 € a poisťka 31,73 €. Ďalej ubytovanie v práci 250 - 300,- € a cestovné 200 - 280,- €, nakoľko v priebehu konania sa cena pohonných hmôt zvýšila. Tiež platí pravidelne výživné na maloleté deti 200,- € a 150,- €, ako aj poisťky po 25,- € na každé z nich. Od hrubej mzdy, ktorú preukazuje faktúrami, treba odpočítať 40 %, pretože v tomto rozsahu má výdavky titulom odvodov do poisťovní a nákladov súvisiacich s výkonom podnikateľskej činnosti. Mesačne mu zostáva nepravidelne od 800,- € do 1.100,- €, už po úhrade všetkých výdavkov. Namietol nedôvodnosť návrhu aj vo vzťahu k dátumu, od ktorého navrhovateľka príspevok žiadala priznať (od 1.9.2021), s poukazom na § 77 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého ho možno priznať najskôr od začatia súdneho konania. V ďalšom vyjadrení (duplike) na čl. 143 namietol absenciu dôkazov, predovšetkým k tým tvrdeniam navrhovateľky, podľa ktorých si hľadala opakovane prácu. Tiež poukázal na to, že z listín ňou predložených nevyplýva, že by jej zdravotný stav neumožňoval alebo vylučoval vykonávať akúkoľvek prácu. Napokon, navrhovateľka sa o zdravotnom probléme v návrhu nezmenila, a to ani v konaniach, ktoré mu predchádzali. Preto ich považuje za účelové. Tiež mu nie je zrejмый dočasný výstup maloletého U. z materskej školy, či k tomu došlo z dôvodu, že býva často chorý alebo z dôvodu, že odmieta prijímať potravu v materskej škole. Poprel, že by mal vedomosť o úvere od Home Credit, ktorý platí navrhovateľka vo výške 37,83 €. Pokiaľ ho vzala matka navrhovateľky, nemožno ho pričítať k výdavkom navrhovateľky. U navrhovateľky nejde o tak závažný zdravotný problém, ktorý by jej bránil zamestnať sa. Nie je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím. Ide o mladú, zdravú ženu. Tiež poukázal na to, že navrhovateľka sa v návrhu nezmenila nielen o svojich zdravotných problémoch, ale ani o zdravotných problémoch maloletého U.. Pokiaľ ide o jeho zdravotný stav, neboli predložené žiadne lekárske správy, okrem dvoch krátkych správ. Výdavky navrhovateľky považuje za nadhodnotené, neúčelné, napríklad vo vzťahu k estetickým zákrokom, vychádzajúc z predložených bločkov a podobne. V danom prípade má ísť o príspevok na primeranú výživu a ten má slúžiť na úhradu odôvodnených potrieb.

3. Súd vo veci prvýkrát rozhodol rozsudkom č. k. 8Pc/13/2021-263- zo dňa 11.3.2022, ktorým v I. výroku bývalého manžela navrhovateľky zaviazal k povinnosti prispievať na jej primeranú výživu sumou 150 € mesačne, počnúc dňom 28.9.2021, pričom II. výrokom mu splatný príspevok za obdobie od 28.9.2021 do 11.3.2022 spolu vo výške 910 € povolil splácať v 100 € mesačných splátkach, III. výrokom návrh vo zvyšku zamietol a IV. výrokom rozhodol o trovách konania tak, že žiadny z účastníkov nemá na ich náhradu právo.

4. Na základe odvolania bývalého manžela navrhovateľky rozhodoval vo veci Krajský súd v Žiline, ktorý rozsudok súdu prvej inštancie uznesením č. k. 8CoP/40/2022-318- zo dňa 22.2.2023 vo výrokoch I., II. a IV. zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vo svojich záveroch poukázal na potrebu podrobnejšieho zisťovania a posudzovania dôvodov, pre ktoré navrhovateľka nebola evidovaná ako nezamestnaná, čím si marila možnosť ponuky voľnej pracovnej pozície, na potrebu zistenia obdobia, počas ktorého navrhovateľka poberala opatrovateľský príspevok, tiež jeho výšky, ďalej na potrebu vyhodnotenia aktivity navrhovateľky pri hľadaní zamestnania, ako aj na potrebu skúmania náhleho zhoršenia zdravotného stavu navrhovateľky (október 2021) a zhoršenia zdravotného stavu u maloletého syna U. (ktorý bol v rozvodovom konaní podľa správy kolízneho opatrovníka zdravým dieťaťom).

5. Súd prvej inštancie po rozhodnutí odvolacieho súdu navrhovateľku vyzval podrobnou výzvou zo dňa 24.4.2023 na čl. 329 na doplnenie skutkových tvrdení a predloženie dôkazov vo vzťahu k (aktívnemu) hľadaniu si zamestnania i pred zhoršením jej zdravotného stavu, žiadal ju, aby ozrejmla, z akého dôvodu sa o prácu uchádzala práve u subjektov, ktorých potvrdenia súdu doručila, aby ozrejmla a preukázala dôvod, pre ktorý nebola a nie je evidovaná ako nezamestnaná, aby uviedla, či požiadala o priznanie rodičovského príspevku, ak nie, z akých dôvodov, aby uviedla, odkedy dokedy poberala opatrovateľský príspevok za starostlivosť o svoju starú matku, v súvislosti s tým i údaje starej matky, vrátane dátumu jej úmrtia a doručila o poberaní príspevku dôkaz, tiež aby doplnila skutkové tvrdenia k svojmu zdravotnému stavu, jeho náhlemu zhoršeniu (čas a príčinu, diagnózu a pod.), uviedla údaje o svojom lekárovi a pripojila dôkaz (potvrdenie lekára, potvrdenie/rozhodnutie príslušného úradu i o vplyve ochorenia na pracovnú spôsobilosť a pod.), rovnako aby tak urobila i vo vzťahu k maloletému dieťaťu. Súd vykonal dôkazy v tomto smere aj sám, vzhľadom k vyšetrovacej zásade a zásade materiálnej pravdy, ktorými je mimosporové konanie ovládané. Postup súdu napokon korešpondoval i s podaním bývalého manžela navrhovateľky zo dňa 9.5.2023 čl. 336, v ktorom navrhol vykonanie ďalších dôkazov, i v nadväznosti na závery odvolacieho súdu.

6. Navrhovateľka v podaní zo dňa 10.5.2023, ktorým reagovala na výzvu súdu zo dňa 24.4.2023, uviedla, že opatrovateľský príspevok jej bol po smrti starej matky od 1.8.2021 odňatý, rodičovský príspevok jej bol vyplácaný do 31.12.2021, ostala bez príjmu, mala len prídavky na deti a výživné, čo jej nepostačovalo na živobytie. K evidencii na úrade práce uviedla, že do 17.5.2022 bola evidovaná ako poistenec štátu max. do 6 rokov veku dieťaťa. Keďže syn U. mal prerušenú dochádzku v MŠ, z tohto dôvodu nemohla byť na úrade práce evidovaná, nedostala by žiadnu podporu v nezamestnanosti. Aj v tomto období však prácu hľadala, aspoň na 2 hodiny denne, aby dokázala skĺbiť rodičovské povinnosti. Dňa 18.5.2022 sa zamestnala, avšak príjem za prácu bol taký nízky, že bola naďalej odkázaná na pomoc bývalého manžela. Dňa 5.1.2023 sa zamestnala na pracovnú zmluvu, na plný pracovný úväzok, syna U. musela nechať v škôlke teda aj poobede, lebo by sa oňho nemal kto starať. Podľa potvrdenia lekárky je syn bledý, má kruhy pod očami, prijíma len domácu stravu, preto lekárka odporučila, aby ho matka brala už na obed domov. Preto ho matka i počas svojej PN berie na obed domov. PN je z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu, dňa 18.1.2023 musela vyhľadať lekársku pomoc, chodí na rehabilitácie, trpí závažným ochorením chrbtice, poklesnutou lopatkou, syndrómom karpálneho tunela, obnovil sa jej zápal žíl. V podaní zo dňa 22.6.2023 čl. 374 doplnila, že momentálne nemá žiadny príjem, len dávky z PN vo výške 260 €, čo postačuje na akurát jej liečebných nákladov, ktoré predstavujú 218 eur mesačne plus cestovné.

7. Na opätovné prejednanie veci súd prvej inštancie nariadil pojednávanie, ktoré vykonal len v prítomnosti právnej zástupkyne bývalého manžela navrhovateľky. Navrhovateľka svoju neprítomnosť ospravedlnila, vyjadrila súhlas s prejednaním veci v jej neprítomnosti. Rovnako urobil i jej právny zástupca. Bývalý manžel navrhovateľky sa nedostavil z dôvodu vážneho zdravotného úrazu, ktorý si vyžiadal operačný zákrok, v súčasnej dobe je PN, nedosahuje žiadny príjem, len nemocenské dávky, ktoré sotva pokryjú jeho výdavky. Svoju neprítomnosť ospravedlnil, nepožiadaval o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Súd na pojednávaní vykonal znova dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, pripojených spisov. Z vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav a vyvodil nasledovné právne závery.

8. Podľa potvrdení ÚPSVaR Č. navrhovateľka ako matka poberá prídavok na obe deti, vo výške 51,- €. Podľa potvrdenia ÚPSVaR Č. zo dňa 5.5.2023 čl. 347 poberala na syna U. rodičovský príspevok od 1.3.2017 do 31.12.2021 (naposledy v sume 275,90 €). Podľa potvrdenia zdravotnej poisťovne Union zo dňa 9.5.2023 čl. 348 bola evidovaná v zozname poistencov ako osoba celodenne sa osobne starajúca o dieťa vo veku do 6 rokov od 1.1.2022 do 17.5.2022.

9. Z rozhodnutia ÚPSVaR Č. zo dňa 26.7.2021 čl. 342 vyplýva, že navrhovateľka poberala aj opatrovateľský príspevok za opatrovanie starej matky E. L., ktorý bol z dôvodu jej úmrtia dňa X.X.XXXX zastavený od 1.8.2021. Podľa potvrdenia ÚPSVaR Č. zo dňa 19.7.2023 čl. 400 navrhovateľka poberala peňažný príspevok za opatrovanie fyzickej osoby s ŤZP od 1.2.2014 do 2.7.2021, k mesiacu 6/2021 vo výške 476,74 €. V mesiaci júl jej bola vyplatená ešte suma 1 016,88 €, v mesiaci august suma 508,33 € a v mesiaci september 1 016,66 € (potvrdenie čl. 408).

10. Z výsledku lustrácie v sociálnej poisťovni na navrhovateľku čl. 381 vyplýva, že navrhovateľka pracuje od 18.5.2022 pre spoločnosť Y. L., L.. C.. I., od 5.1.2023 je jej riadnym zamestnancom. Z potvrdenia o príjme zo dňa 9.5.2023 čl. 349 vyplýva, že navrhovateľka ako zamestnanec spoločnosti Y. L., L.. C.. I. mala na základe dohody o pracovnej činnosti v období od 5/2022 do 12/2022 priemernú čistú mzdu 92 € mesačne a od 1/2023 do 4/2023 na základe pracovnej zmluvy priemernú čistú mzdu 723,70 € mesačne. Podľa potvrdenia zo dňa 26.7.2023 čl. 433 navrhovateľka poberá na deti U. E. L. daňový bonus.

11. Z potvrdenia ÚPSVaR Č. zo dňa 19.7.2023 čl. 395 vyplýva, že navrhovateľka nie je v súčasnosti vedenou v evidencii uchádzačov o zamestnanie, posledná evidencia bola od 10.8.2010 do 31.1.2011. Navrhovateľka listinnými dôkazmi preukazovala, že sa zaujímal o voľné pracovné miesto u 15tich zamestnávateľov (čl. 196 - 206), a to v mesiacoch júl a august 2021. Z obsahu jej písomnej žiadosti vyplýva, že žiadala o vyjadrenie ohľadom voľného pracovného miesta na akúkoľvek prácu.

12. Z listín na čl. 210 a 211 vyplýva, že navrhovateľka absolvovala vyšetrenia a operačné zákroky na chirurgickom oddelení v Č. už v roku 2010. Bola jej odporučená liečba liekom Detralex, tiež kompresívnou bandážou, ako aj kontroly na cievnej ambulancii. Z listiny na čl. 105 spisu vyplýva, že dňa 26.10.2021 absolvovala vyšetrenie na cievnej poradni. Bol jej odporučený kľudový režim, doplňujúca varikotómia a tiež užívanie liekov Detralex a Lioton gel. V priebehu konania pripojila i potvrdenie o vyšetrení, ktoré absolvovala dňa 18.1.2022, z ktorého vyplýva odporúčenie doplňujúcej varikotómie po odznení Covidu. Tiež z nej vyplýva trvalá kompresíva, kľudový režim, užívanie lieku Detralex, Lioton gelu a indikácia operačnej liečby po odznení Covidu. Zo správy ošetrojúceho lekára navrhovateľky zo dňa 31.7.2023 čl. 446 vyplýva, že dôvodom aktuálnej PN sú najmä neurologické ťažkosti. Kľudový režim si jej ochorenia vyžadovali len v čase akútneho zápalu žíl dolných končatín, podľa dokumentácie najmä v septembri 2022, inak kľudový režim nevyžadovali. Jej zdravotné ťažkosti jej však bránili vykonávať prácu, zamestnať sa.

13. Podľa potvrdenia zo dňa 3.5.2023 je navrhovateľka PN od 2.5.2023 pre diagnózu M 530 (cervikokraniálny syndróm). Podľa potvrdenia Sociálnej poisťovne - ústredie zo dňa 21.7.2023 čl. 418 navrhovateľke bola vyplatená za obdobie od 12.5.2023 do 31.5.2023 dávka nemocenského poistenia vo výške 261,90 €. Inak nie je poberateľkou dávok dôchodkového poistenia, dávok úrazového poistenia ani dávok poistenia garančného.

14. Podľa potvrdenia detskej lekárky Y.. A. Y. zo dňa 3.5.2021 mal. U. je zdravý, môže nastúpiť do MŠ. Z potvrdenia všeobecného detského lekára zo dňa 13.10.2021 čl. 109 rub spisu vyplýva, že maloletý U. M. je často chorý, preto lekárka, ktorá tiež potvrdila, že dieťa odmieta v materskej škole stravovanie (prečo ho matka musí zobrať už o 12.00 hod.), žiada o výstup dieťaťa zo škôlky na pol roka. Z potvrdenia zo dňa 3.5.2023 čl. 346 vyplýva, že v MŠ minimálne papá, chodí do MŠ preto len doobeda, je bledý, má podkovy pod očami. Z výmenného poukazu na čl. 358, tiež zo dňa 3.5.2023, vyplýva, že detská lekárka odporučila pre zdravý vývin dieťaťa, aby matka dieťa brala z MŠ domov už na obed. Z potvrdenia lekárky zo dňa 19.7.2023 čl. 427 vyplýva, že maloletý U. dlhodobo odmieta stravu, vraj s príjmom stravy je závislý od matky, tieto problémy mal v detstve aj jeho otec, tvrdí to stará matka matky. Hmotnosť dieťaťa je však adekvátna, laboratórne hodnoty v norme. Dieťa bude od 9/2023 navštevovať základnú školu v Č..

15. Z potvrdenia Y. Č. na čl. 346 vyplýva, že dieťa prijíma v školskom zariadení len nepatrné množstvo potravy, matka ho na odporúčenie lekárky pre zdravý vývoj vyberá po obedoch. Z ďalšieho potvrdenia zo dňa 21.7.2023 na čl. 428 vyplýva, že maloletý U. nastúpil do materskej škôlky s poldennou dochádzkou od 1.9.2020 do 30.6.2021. Od 1.9.2021 do 30.6.2023 bol na základe žiadosti zákonného zástupcu preradený na celodenný pobyt v MŠ. Na základe žiadosti zákonného zástupcu bola jeho dochádzka prerušená v období od 1.11.2021 do 30.4.2022 zo zdravotných dôvodov. Adaptácie dieťaťa bola adekvátna veku, problém sa vyskytol v stravovaní, dieťa odmietať akúkoľvek stravu. Stravovacie návyky

sa zlepšili v poslednom roku dochádzky dieťaťa. Matka daný problém riešila konzultáciami s učiteľkami a detským pediatrom. Zo žiadosti čl. 430 vyplýva, že navrhovateľka dňa 13.10.2021 žiadala Y. Č. zo zdravotného dôvodu o prerušenie dochádzka mal. U. na obdobie od 1.11.2021 do 30.4.2022. O prerušení bolo rozhodnutí dňa 20.10.2021 čl. 431.

16. I. Č., ako zriaďovateľ Materskej školy Č.K., dňa 19.10.2021 odpustila mesačný príspevok na čiastočnú úhradu výdavkov materskej školy za obdobie od 1.11.2021 do 30.4.2022 pre dieťa U. M., a to z jeho zdravotných dôvodov.

17. Z výsledku lustrácie v sociálnej poisťovni na bývalého manžela navrhovateľky na čl. 383 vyplýva, že tento je od 1.10.2015 samostatne zárobkovo činnou osobou s vymeriavacím základom naposledy k 5/2023 vo výške 605,50,- €. Z osvedčenia o živnostenskom oprávnení zo dňa 8.1.2014 na čl. 43 spisu vyplýva, že toto mu vzniklo k 8.1.2014 na vykonávanie živnosti v podobe poskytovania služieb v lesníctve a poľovníctve. Na základe zmluvy o dielo zo dňa 25.5.2021 vykonáva lesnícke práce v Spolkovej republike Nemecko pre R. F., IČO: XX XXX XXX, ako odberateľa. Z potvrdenia o zárobku bývalého manžela navrhovateľky, doručeného súdu dňa 7.3.2022, ku ktorému boli pripojené i jednotlivé faktúry vystavené bývalým manželom navrhovateľky, ako dodávateľom, pre odberateľa R. F., vyplýva, že v mesiaci jún bývalý manžel navrhovateľky vyúčtoval odberateľovi za vykonané práce 4.040,- €, v mesiaci júl 4.200,- €, august 3.940,- €, september 4.600,- €, október 4.137,- €, november 4.717,- €, december 2.980,- €, január 2022 3.360,- € a február 4.686,- €. Bývalý manžel navrhovateľky doplnil listinné dôkazy i o faktúru za mesiac máj 2021 vystavenú pre odberateľa, znejúcu na sumu 1.912,- €.

18. Z potvrdení o vyšetrení bývalého manžela navrhovateľky čl. 440 a nasl. vyplýva, že dňa 30.6.2023 utrpel pracovný úraz v Nemecku, podstúpil operačný zákrok v V. U. Č. má odporučený kľudový režim.

19. Podľa výpisu zo SL SP bývalý manžel navrhovateľke poslal z účtu 450 € na výživné pre mal. U. za mesiace júl až september 2023.

20. Z písomného vyhlásenia X. L. na čl. 124 spisu vyplýva, že bývalý manžel navrhovateľky, jej zať, niekoľkokrát v mesiaci august 2021 kontaktoval telefonicky navrhovateľku, jej dcéru, a žiadal, aby návrh v konaní 11P/13/2021 zobrala späť s príslubom, že zameškané výživné do rozvodu manželstva vyplatí. Týchto rozhovorov bolo viac. Posledný hovor medzi nimi si vypočula cez hlasitý odposluch z telefónu navrhovateľky, v ktorom počula, že bývalý manžel navrhovateľky sa zaviazal, že bude prispievať po rozvode aj na výživu rozvedenej manželky a doplatí aj zameškané výživné na maloleté deti. Na základe tejto skutočnosti navrhovateľka vzala návrh na výživné späť. Keďže záväzok platiť príspevok na výživu navrhovateľky nesplnil, podala návrh na určenie príspevku rozvedenej manželky.

21. Z pripojeného spisu 8P/13/2021, konkrétne rozsudku č. konania 8P/13/2021-115 zo dňa 9.7.2021, mal súd zistené, že sú manželstvo účastníkov konania rozviedol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.7.2021.

22. Podľa § 72 ods. 1, 2 a 3 Zákona o rodine rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. (2) Ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi. (3) Príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvod manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, alebo o manžela, ktorý má sám dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom vyžadujúci sústavnú opateru.

23. Navrhovateľka sa návrhom, doručeným súdu dňa 28.9.2021, domáhala určenia príspevku na jej primeranú výživu od jej bývalého manžela. Predtým, než sa súd začal zaoberať výškou nároku a s ňou spojenými pomermi na strane navrhovateľky a jej bývalého manžela, ktoré sa posudzujú pri návrhovom konaní od podania návrhu, teda v danom prípade od 28.9.2021, nie od 1.9.2021 (čo bolo predmetom II. výroku prvého rozsudku - čiastočného zamietnutia návrhu), ako to navrhovateľka požadovala, zameral sa na skúmanie splnenia predpokladov pre priznanie tohto nároku.

24. V tomto konaní súd aplikoval zákonné ustanovenie § 72 Zákona o rodine, skúmajúc hmotnoprávne podmienky, za ktorých možno príspevok na výživu rozvedeného manžela priznať. Manželstvo musí byť právoplatne rozvedené. Túto skutočnosť mal súd preukázanú z pripojeného spisu 8P/13/2021, konkrétne z rozsudku č. konania 8P/13/2021-115 zo dňa 9.7.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.7.2021. Súd považuje za potrebné v tejto súvislosti tiež uviesť, že návrh považuje za podaný včas, v nadväznosti na § 72 ods. 3 Zákona o rodine, keďže príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu 5 rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvoze (návrh bol podaný dňa 28.9.2021). V tomto smere súd prihliada obligatórne na aj príčinu rozvratu manželstva. V danom prípade sa súd oboznámil so zvukovým záznamom z pojednávania, na ktorom v konaní o rozvoze manželstva vyhlásil rozsudok, oboznámil sa s hlavnou príčinou rozvratu manželstva, ktorú súd ustálil na strane oboch manželov, spočívajúcu v rozdielnom nazeraní manželov na fungovanie manželstva, na postavenie druhého manžela v ňom, rozdielne názory a predstavy o spoločnom živote, rodine, budúcnosti a podobne, pretože nemal preukázané, že by za rozpad manželstva zodpovedal len jeden z manželov, že len jeden z nich by sa pričínil o rozpad manželstva viac, než druhý manžel. Ďalšou podmienkou je, že jeden z bývalých manželov nie je schopný žiť sa sám. V danom prípade týmto manželom mala byť navrhovateľka, ktorá tvrdila viaceré dôvody. V návrhu poukazovala na to, že si nedokáže nájsť prácu z dôvodu, že nemá požadovanú prax, dostatok skúseností na pracovnom trhu, nakoľko dlhšiu dobu nepracovala, starala sa o maloleté deti a potom o svoju chorú starú matku, má teda problém umiestniť sa na trhu práce. Počas manželstva bola ženou v domácnosti, starala sa o deti, časom i o svoju starú matku, ktorá v júli 2021 zomrela. Preukazovala, že po jej smrti si hľadala zamestnanie, a to v období mesiacov júl a august 2021. V priebehu konania tieto skutkové tvrdenia doplnila i o svoj zhoršený zdravotný stav, ku ktorému malo dôjsť po podaní návrhu, najmä v októbri 2021, teda počas tohto konania. Následne dôvodila i zdravotným stavom maloletého U., pre ktorý jeho obvodná lekárka odporučila jeho vyňatie z prostredia materskej škôlky na obdobie pol roka, nakoľko je často chorý a v škôlke odmieta stravu.

25. V nadväznosti na závery rozhodnutia odvolacieho súdu sa súd zameril najmä na posudzovanie schopnosti navrhovateľky samostatne sa žiť a v tejto súvislosti sa zaoberal jej tvrdeniami ako jednotlivými dôvodmi, pre ktoré príspevok od bývalého manžela požadovala. Pokiaľ ide o dôvody, ktoré vymedzila v samotnom návrhu, a to, že je bez príjmu a nemôže si nájsť prácu, tu sa súd stotožnil s obranou bývalého manžela navrhovateľky. Tieto dôvody nebolo možné vyhodnotiť za kvalifikované pre priznanie nároku, a to vychádzajúc z nasledovného. Podľa potvrdení, ktoré si súd vyžiadal, bola realizovaná výplata peňažného príspevku za opatrovanie starej matky navrhovateľke ešte v mesiaci september 2021 (kedy návrh podala), teda nie naposledy za mesiac júl 2021, ako to tvrdila. Ešte v septembri jej bola z ÚPSVaR vyplatená suma 1.016,66 €. Možno teda predpokladať, že bez príjmu je od októbra 2021 (po podaní návrhu). Pokiaľ ide o tvrdenia, že si nemohla nájsť prácu, tieto tvrdenia preukazovala potvrdeniami z mesiacov júl a august 2021, teda za neskoršie obdobie už nie, pričom je zrejmé, vychádzajúc z obsahu spisu a listinných dôkazov, že aj v priebehu konania bola určité obdobia nezamestnanou. Ako dôvod nemožnosti zamestnať sa pred podaním návrhu však netvrdila svoj zdravotný stav, ale nedostatok praxe, skúseností a sťažené umiestnenie na trhu práce. Toto súviselo podľa už i názoru odvolacieho súdu i s jej evidenciou na úrade práce. Pokiaľ ide o ďalšie dôvody, ktorými bol zdravotný stav navrhovateľky a jej maloletého dieťaťa, súd poukazuje na lekárske správy, podľa ktorých vo vzťahu k jej zdravotnému stavu boli vyvrátené jej tvrdenia, keďže zo správy jej lekára vyplýva, pokiaľ dôvodila kľudovým režimom, že ten bol vyžadovaný v čase zápalu žíl, ktorým trpela až v septembri 2022. Rovnako sa v tomto smere súd stotožnil s obranou bývalého manžela navrhovateľky, v zmysle ktorej ďalšími zdravotnými problémami dôvodila až od januára 2023, pričom primárne zdravotným dôvodom, pre ktorý návrh odôvodňovala, nastal už skôr, pred podaním návrhu (vychádzajúc z lekárskeho správ vyžiadanych súdom problémy so žilami má už od roku 2010). Navrhovateľka netvrdila a nepreukázala, z akého dôvodu nebola uskutočnená operácia, ktorá jej bola plánovaná, prečo ju neabsolvovala už v 9/2022. Pokiaľ ide o nové problémy, ktoré u navrhovateľky nastali po januári 2023, z lekárskeho správ nevyplýva jasná, vážna diagnóza, pre ktorú by navrhovateľka nemohla pracovať a dosahovať príjem. Zrejme i preto, že neabsolvovala operáciu, sa jej celkový stav zhoršil. Navrhovateľka tiež netvrdila a nepreukázala, z akého dôvodu sa neevidovala na úrade práce v obdobiach, kedy nebola zamestnanou a kedy sa celodenne nestarala o maloleté dieťa (napr. od 1.5.2022 do 17.5.2022). Vo vzťahu k zdravotným dôvodom u dieťaťa, vychádzajúc z potvrdení detského lekára, súd je toho názoru, že možno dospieť k záverom, že uvedené vnímala matka, ktorá sama v októbri 2021 vymedzila obdobie 6 mesiacov, po ktoré žiadala dieťa vylúčiť z dochádzky v materskej

škole pre zdravotný dôvod, ktorý bližšie nekonkretizovala. Pokiaľ boli reálne problémy so stravou dieťaťa alebo s prijímaním stravy dieťaťa v materskej škole, matka netvrdila a nepreukázala, z akého dôvodu nebolo možné, aby prijímalo doma pripravenú stravu v školskom zariadení, resp. nepreukázala, že by sa tento problém snažila riešiť inak za celé toto obdobie, ktoré nebolo krátke, pričom zo správy detského lekára vyplýva, že tento problém s prijímaním potravy bol dokonca už u rodiča maloletého dieťaťa. So synom U. neabsolvovala žiadne ďalšie (odborné) vyšetrenia, aby zvýšila šancu problém s prijímaním stravy mimo domáceho prostredia vyriešiť. Tiež netvrdila a nepreukázala, že by uvedený problém a s ním spojený zásah do celodenného navštevovania MŠ, nakoľko šlo o podstatnú vec týkajúcu sa maloletého dieťaťa, konzultovala s otcom maloletého dieťaťa. Aspoň počas toho obdobia, kedy sa o dieťa skutočne celodenne starala. Sama sa obrala o akúkoľvek dávku zo strany štátu, keď sa na úrade práce nezaevidovala. Súdu v tejto časti nie je zrejmé, prečo v období od 1.1.2022 do 30.4.2022, resp. až do 17.5.2022, nepoberala rodičovský príspevok ani žiadnu dávku, i v nadväznosti na potvrdenie poisťovne Union. Súd nemal tiež preukázané ani to, že by odmietanie stravy dieťaťom malo negatívny dopyt na jeho celkový zdravotný stav. Navrhovateľka nespĺnila v požadovanom rozsahu výzvu súdu, ktorú obdržala po rozhodnutí odvolacieho súdu. Poukazuje v tomto smere na to, že ide o konanie návrhové. Súd posudzoval v danom prípade dôkazy jednotlivo aj vo vzájomných súvislostiach, hodnotil situáciu v komplexe. Nadobudol dojem, že matka dieťa vyňala bez skutočne aktívnej snahy jeho problém so stravou riešiť aj inak, zrejme z dôvodu, že to vyhovovalo jej celkovej situácii, teda v čase, keď krátkou pred jeho vyňatím z MŠ prišla o príjem v podobe peňažného príspevku za opatrovanie jej starej matky a bola bez práce, hoci nepreukazovala, že by si napríklad aj v septembri 2021, či v októbri 2021, predtým, než takúto žiadosť do škôlky podala, prácu reálne hľadala. Podľa názoru súdu teda neschopnosť samostatne sa živiť v období od 28.9.2021 až do 18.5.2022, kedy sa zamestnala, nepreukázala. Od 18.5.2022 pracovala a príjem z pracovnej činnosti dostávala. Neupravila svoje príjmy, výdavky a výšku príspevku, ktorý by bolo dôvodné (pri splnení ostatných hmotnoprávných predpokladov) od bývalého manžela požadovať. Bez ohľadu na to, že sa počas konania zamestnala, výšku príspevku neupravila. Pokiaľ ide o jej súčasnú pracovnú neschopnosť, súd sa stotožnil i s vyjadrením právneho zástupcu bývalého manžela navrhovateľky. Túto je možné považovať za dočasnú s tým, že navrhovateľka v celom konaní neprodukovala tvrdenia, či dôvody k tomu, že by nebola schopnou vykonávať či už akýkoľvek alebo nejaký konkrétny druh práce, že by bola znížená v schopnosti vykonávať prácu, zamestnať sa, nepredložila žiaden znalecký posudok, či odborné vyjadrenie ani to, či by spĺňala napríklad podmienky pre priznanie aspoň čiastočného invalidného dôchodku a podobne. V tomto smere vyjadrenie jej všeobecného lekára Y. R. podľa názoru súdu nepostačovalo. Pokiaľ sa skutočne zamestnala, zrejme tieto problémy neboli až tak závažnými, pokiaľ prácu bola schopná nejaký čas vykonávať. Nepreukázala (zo správ ňou predložených, či súdom vyžiadanych, nevyplýva), že by mala vážnu diagnózu, že by jej zdravotný stav bol tak nepriaznivý, že nie je schopnou vykonávať žiadnu prácu. Dôkazom je i to, že ani liečebný režim nedodržiava. V tejto súvislosti súd v krátkosti poukazuje aj na to, že bývalý manžel navrhovateľky predložil na pojednávaní i komunikáciu s navrhovateľkou a fotodokumentáciu, ktorou chcel preukazovať svoje tvrdenia o tom, že navrhovateľka v čase letných prázdnin, počas PN, keď mala nariadený kľudový režim, absolvovala s deťmi rôzne výlety, a to aj viacdňové (napr. dňa 22.7. výstup k Janošíkovej soche), čo bývalému manželovi ako otcovi detí i prostredníctvom sms oznamovala, informovala ho a poslala mu i fotografie. Tiež preukazoval vyjadrenie navrhovateľky o kúpe bazéna pre deti, keď sama bývalému manželovi oznámila, že chcela už kvalitnejší, s filtrom, ohrevom a špeciálnou prikrývkou. Teda zrejme má finančné prostriedky i nad rámec pokrytia nevyhnutných základných životných potrieb, keď si môže dovoliť i takéto veci (podľa názoru súdu nadštandardné), napríklad ako aj vyšetrenia v súkromných zdravotníckych zariadeniach (čo sama predložením dokladov o úhradách preukazovala) namiesto toho, aby vyšetrenia a liečbu absolvovala v zariadení štátnom. Čo sa týka aktuálneho stavu, ku dňu rozhodovania, nielen navrhovateľka, ale i bývalý manžel navrhovateľky, je práce neschopný. Napriek tomu plnil i výživné.

26. Vzhľadom k vyššie uvedenému podľa názoru súdu v čase podania návrhu neexistovali kvalifikované dôvody na priznanie nároku. Návrh bolo možné, vzhľadom k dôvodom v ňom uvedeným, považovať za predčasný. Súd však nevzhladol za kvalifikované ani dôvody tvrdené navrhovateľkou počas konania. Preto jej návrh v celom zostávajúcom rozsahu (po rozhodnutí KS Žilina vo vzťahu k príspevku vo výške 150 €) ako nedôvodný zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, prostredníctvom podpísaného súdu.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 125 ods. 3 CSP podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, resp. k čomu sa zaviazal, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.